

Po co nam partie?

Scenariusz o znaczeniu partii politycznych w polskiej demokracji

W RAMACH PROJEKTU: „Młodzi głosują 2023”

TEMAT: Partie polityczne

OPRACOWANIE: Magdalena Domańska

CZAS TRWANIA: 2x45 minut

PODSTAWA PROGRAMOWA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

- Historia i teraźniejszość: II.6, V.1.
- Wiedza o społeczeństwie (szkoła podstawowa): XI.4.
- Wiedza o społeczeństwie (szkoła ponadpodstawowa): XIII.5-6

PRZEBIEG LEKCJI:

- Zajęcia 1:
 - wprowadzenie: 5 min
 - mapa myśli: 10 min
 - wykład: 7 min
 - praca w parach: 18 min
 - podsumowanie 5 min
- Zajęcia 2:
 - wprowadzenie: 5 minut
 - symulacja tworzenia partii: 20 minut
 - galeria plakatów: 15 minut
 - podsumowanie: 5 minut

POTRZEBNE MATERIAŁY:

- druk załączników (w kilku egzemplarzach w zależności od liczebności klasy);
- karteczki samoprzylepne w różnych kolorach;
- flamastry lub kredki;
- papier formatu plakatowego.

CEL	KRYTERIA SUKCESU
1. Dowiem się czym są partie polityczne i jakie jest ich znaczenie dla demokracji.	Potrafię zdefiniować pojęcie partii politycznej oraz opowiedzieć jakie mają znaczenie w polskiej demokracji.
2. Zrozumiem pojęcia programu politycznego, koalicji, opozycji oraz kampanii wyborczej.	Znam i potrafię wyjaśnić najważniejsze pojęcia dotyczące partii politycznych i ich funkcjonowania w życiu publicznym.
3. Wyjaśnię, jakie są cele działania partii politycznych i w jaki sposób konkurują one w życiu publicznym	Potrafię wskazać cele działania partii politycznych i rozumiem w jaki sposób przekonują do siebie wyborców.

ZAJĘCIA 1: Partie polityczne - ich funkcje i znaczenie

Rozpoczęcie zajęć

5 min

Powiedz osobom uczestniczącym, co będzie tematem lekcji. Daj znać, że tematem będziecie zajmować się przez 2 lekcje - podczas pierwszej omówicie podstawowe zagadnienia dotyczące partii politycznych, a na drugiej OU wcielą się w rolę założycieli nowych partii.

Skojarzenia – mapa myśli

10 min

Rozdaj osobom uczestniczącym karteczki samoprzylepne. Poproś, aby każda z osób dokończyła zdanie, zgodnie z pierwszym skojarzeniem, jakie przychodzi im do głowy: *Partie polityczne istnieją, ponieważ...* Po kilku minutach zbierz karteczki. Odczytuj każdą z karteczek na forum, odnosząc się do ich treści.

Przyklej karteczki do tablicy, jednocześnie grupując razem podobne wypowiedzi. Podsumuj tę część lekcji, docień wszystkie wypowiedzi.

Powiedz, że wszyscy mamy świadomość istnienia partii politycznych, ale czasem trudno zrozumieć jaką pełnią rolę w demokratycznym społeczeństwie – dzisiaj będziemy mieli okazję się nad tym zastanowić.

Wykład

7 min

Wyjaśnij pojęcia partii politycznej, programu politycznego, kampanii wyborczej oraz koalicji i opozycji.

[patrz: Załącznik 1]

Wesprzyj swój wykład zaprezentowaniem na slajdzie naszej infografiki:

<https://opolityce.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/13/2023/09/partie-polityczne-infografika.pdf>

Możesz również wydrukować infografikę i rozdać ją uczniom i uczennicom – będzie to przydatny materiał na kolejną część zajęć.

Dyskusja w parach

18 min

Podziel grupę na pary. Każdej z par, rozdaj karty z pytaniami do refleksji [Załącznik 2]. Poproś, aby każda z par przedyskutowała pytania. Daj parom 10 minut na dyskusję, powiedz, że po tym czasie każda z par podzieli się swoimi wnioskami na forum klasy.

Po upływie czasu poproś każdą z par o podzielenie się 2-3 ciekawymi przemyśleniami, do jakich doszli podczas rozmowy.

Podsumuj dyskusję. Wymień funkcje jakie pełnią partie polityczne

[patrz: Załącznik 3].

Podsumowanie

5 min

Rozdaj każdej osobie uczestniczącej 3 karteczki samoprzylepne: czerwoną, zieloną i żółtą. Poproś uczniów i uczennice o zapisanie na kartkach:

- zielona – rzecz, której nauczyłem/am się na lekcji,
- żółta – jedną rzecz, nad którą wciąż się zastanawiam
- czerwona – jedną rzecz, której nadal nie rozumiem.

Powiedz, żeby zostawili sobie kartki do kolejnej lekcji, na której w praktyce zobaczą, jak partie polityczne działają i tworzą swoje programy.

ZAJĘCIA 2: Partie i ich postulaty

Wprowadzenie

5 min

Przypomnij osobom uczestniczącym o czym mówiliście podczas ostatnich zajęć i do jakich wniosków wspólnie doszliście. Przypomnij najważniejsze pojęcia, jakich osoby uczestniczące nauczyły się podczas lekcji.

Podziel klasę na mniejsze (ok 5-6 osobowe) grupy. Żeby podział był sprawny – wyznacz go albo poprzez miejsce siedzenia, albo zaplanuj podział przed zajęciami. Powiedz, że za chwilę każda z grup wcieli się w rolę założycieli partii politycznej. Każda z grup otrzyma ogólne informacje dotyczące tego, jakimi wartościami, celami i zasadami kierują się członkowie ich partii.

Zadaniem każdej z grup będzie stworzenie i zaprezentowanie na plakacie, swojego programu politycznego, a także nazwy i logo swojej partii – zwróć uwagę na to, że wymyślenie nazwy i logo partii powinno nastąpić dopiero po sformułowaniu programu.

Praca w grupach

 20 min

Rozdaj każdej z grup karty pracy. Poproś osoby o zapoznanie się z ich treścią. Spytaj, czy mają jakieś pytania. Podkreśl, że w razie wątpliwości w trakcie trwania ćwiczenia, mogą zadawać ci pytania i prosić o pomoc. Sprawdzaj czy grupy rozumieją pojęcia zawarte w zadaniach – w razie potrzeby krótko wyjaśnij czym jest prawica, lewica, centrum.

Pozwól na korzystanie z podręczników lub Internetu, by grupy mogły sprawdzić powyższe definicje lub dowiedzieć się jak odnajdują się w nich partie polityczne, które znają z polskiej rzeczywistości.

Galeria plakatów

 15 min

Przed rozpoczęciem prezentacji wyjaśnij, że kluczem do dobrej debaty politycznej jest kultura i szacunek wobec innych osób. Rozdaj uczniom i uczennicom karteczki samoprzylepne. Powiedz, że teraz każda z partii zostawi swój plakat w miejscu, w którym pracowała. Osoby uczestniczące przechodzą pomiędzy stanowiskami każdej partii i zapoznają się z treścią plakatów. Następnie przy każdym ze stanowisk zapisują na karteczkach konstruktywne komentarze. Mogą odnieść się do przykładowych pytań (zapisz je na tablicy, tak żeby osoby uczestniczące widziały je w trakcie tej aktywności):

- Co uważasz za ciekawe lub przekonujące w programie tej partii?
- Czy były jakieś konkretne stanowiska partii, które Cię zaskoczyły? Dlaczego?
- Jak ten program partii odpowiada na potrzeby i obawy różnych grup społecznych?
- Gdybyś był wyborcą, jakie elementy tego programu partii uważałbyś za atrakcyjne lub niepokojące?

Podsumowanie

 5 min

Poproś osoby uczestniczące o powrót na miejsca. Zachęć osoby z każdej z partii do zapoznania się z treścią komentarzy na karteczkach. Podziękuj uczniom i uczennicom za udział w zajęciach. Podkreśl, że niezależnie od poglądów politycznych, warto znać programy poszczególnych partii, krytycznie im się przyglądać i wyciągać wnioski, tak aby podejmować świadome decyzje podczas wyborów.

Zachęć osoby uczestniczące do skorzystania z [Latarnika Wyborczego](#). Latarnik Wyborczy to stworzone przez Centrum Edukacji Obywatelskiej narzędzie internetowe, umożliwiające łatwe porównanie swoich poglądów z deklaracjami komitetów wyborczych. Możesz zaproponować uczniom i uczennicom, by przeanalizowali odpowiedzi komitetów i opowiedzieli na kolejnych zajęciach o tym, jakie stanowiska najbardziej ich zaskoczyły.

ZAŁĄCZNIKI PONIŻEJ

Więcej materiałów na stronie internetowej programu: opolityce.ceo.org.pl

Wyjaśniaj
politykę

Ten scenariusz powstał dzięki jest współfinansowaniu ze środków programu „Central Europe - Building Resilience in Civil Society (CEBRICS)” Amerykańskiej Agencji ds. Rozwoju Międzynarodowego (USAID), realizowanego przez The German Marshall Fund of the United States.

Scenariusz „Po co nam partie?” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa – zastrzeżone na rzecz Centrum Edukacji Obywatelskiej. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw. Więcej o wolnych licencjach: <http://creativecommons.pl>.

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 622 00 89 www.ceo.org.pl
Warszawa 2023

Załącznik 1

SŁOWNICZEK*

Partia polityczna - dobrowolna organizacja zrzeszająca obywatelki i obywateli, posiadająca określony **program polityczny** - zbiór celów i działań, które partia zamierza zrealizować. Celem partii jest zdobycie i sprawowanie władzy lub wywieranie na nią wpływu. Partie polityczne skupiają w swoich szeregach ludzi o podobnych poglądach na sprawy związane z funkcjonowaniem państwa i społeczeństwa

Koalicja - inicjatorem stworzenia koalicji jest partia, która zdobyła największą liczbę miejsc w parlamencie, jednak zbyt mało by rządzić samodzielnie. Jest więc to współpraca kilku partii, które razem ustalają program, formują wspólny rząd i popierają go w głosowaniu.

Opozycja - pozostałe ugrupowania w parlamencie, które nie należą do koalicji.

Kampania wyborcza - działalność, której celem jest przekonanie wyborców do oddania głosu. W czasie kampanii partie:

- podejmują aktywność w mediach społecznościowych;
- organizują spotkania polityków z wyborcami;
- umieszczają plakaty i banery wyborcze w miejscach publicznych;
- reklamują swój program w gazetach, radiu, telewizji i internecie;
- obiecują podejmować inicjatywy na rzecz całego społeczeństwa lub konkretnych grup obywateli;
- krytykują wzajemnie swoje poglądy i postulaty.

*Wszystkie definicje pochodzą z podręcznika "Dziś i jutro" Nowej Ery.

Na lekcji możesz również skorzystać z infografiki:

<https://opolityce.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/13/2023/09/partie-polityczne-infografika.pdf>

Załącznik 2

Wydrukuj w odpowiedniej liczbie egzemplarzy – jedna karta na dwie osoby

KARTA REFLEKSJI

1. Do czego w państwie demokratycznym są potrzebne partie polityczne? Podajcie 3-4 powody.
2. Jak by wyglądała demokracja bez partii? Czy jest możliwa? Czy partie polityczne są w ogóle potrzebne?
3. W jaki sposób partia może odzwierciedlać poglądy obywateli i obywateli? Czy partia polityczna jest w stanie w pełni odzwierciedlać poglądy poszczególnych obywateli i obywateli?

8< -----

KARTA REFLEKSJI

1. Do czego w państwie demokratycznym są potrzebne partie polityczne? Podajcie 3-4 powody.
2. Jak by wyglądała demokracja bez partii? Czy jest możliwa? Czy partie polityczne są w ogóle potrzebne?
3. W jaki sposób partia może odzwierciedlać poglądy obywateli i obywateli? Czy partia polityczna jest w stanie w pełni odzwierciedlać poglądy poszczególnych obywateli i obywateli?

8< -----

KARTA REFLEKSJI

1. Do czego w państwie demokratycznym są potrzebne partie polityczne? Podajcie 3-4 powody.
2. Jak by wyglądała demokracja bez partii? Czy jest możliwa? Czy partie polityczne są w ogóle potrzebne?
3. W jaki sposób partia może odzwierciedlać poglądy obywateli i obywateli? Czy partia polityczna jest w stanie w pełni odzwierciedlać poglądy poszczególnych obywateli i obywateli?

8< -----

KARTA REFLEKSJI

1. Do czego w państwie demokratycznym są potrzebne partie polityczne? Podajcie 3-4 powody.
2. Jak by wyglądała demokracja bez partii? Czy jest możliwa? Czy partie polityczne są w ogóle potrzebne?
3. W jaki sposób partia może odzwierciedlać poglądy obywateli i obywateli? Czy partia polityczna jest w stanie w pełni odzwierciedlać poglądy poszczególnych obywateli i obywateli?

Załącznik 3

Funkcje partii politycznych:

- kształtowanie i wpływanie na poglądy i przekonania obywateli i obywateli;
- promocja programu politycznego;
- wybieranie kandydatów startujących w wyborach parlamentarnych, europarlamentarnych, samorządowych i prezydenckich;
- wpływanie na ustanawianie prawo poprzez członków partii zasiadających w parlamencie i innych organach przedstawicielskich (w samorządach lub w Unii Europejskiej);
- wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej;
- wyłanianie liderów, pełniących funkcje państwowe (np. premier);
- obrona interesów tych grup obywateli i obywateli, których reprezentują.

Załącznik 4

Wydrukuj

Partia A

Polecenie:

Jesteście założycielami / założycielkami nowej partii politycznej. Waszym pierwszym zadaniem jest stworzenie programu partii, jeśli wystarczy wam czasu możecie również wymyślić jej nazwę i logo. Przeczytajcie opis światopoglądu, jaki reprezentujecie. Następnie stwórzcie plakat informacyjny, który pozwoli obywatelkom i obywatelom na zapoznanie się z postulatami Waszej partii. Zadbajcie o to, by plakat był przejrzysty i czytelny oraz by wynikały z niego wszystkie najważniejsze informacje.

OPIS PARTII

Reprezentujecie partię centrową. Wśród najważniejszych dla Was wartości są stabilność i rozwój ekonomiczny. Wyborcami Waszej partii są przede wszystkim osoby w wieku 35-50 lat, mieszkające w dużych i średnich miast. Waszym zdaniem, głównym zadaniem państwa jest wspierania gospodarki i zachęcanie dużych firm do inwestowania w waszym kraju. Uważacie, że państwo powinno pozostawić sprawy światopoglądowe swoim obywatelkom i obywatelom i zachować jak największą neutralność.

Pytania pomocnicze:

- o jakie zmiany w prawie będziecie starać się, jeśli Wasza partia wejdzie do Parlamentu?
- co jest dla was najważniejsze i w jaki sposób rozumiecie Wasze wartości?
- co chcecie obiecać swoim wyborczynom i wyborcom?

8< -----

Partia B

Polecenie:

Jesteście założycielami / założycielkami nowej partii politycznej. Waszym pierwszym zadaniem jest stworzenie programu partii, jeśli wystarczy wam czasu możecie również wymyślić jej nazwę i logo. Przeczytajcie opis światopoglądu, jaki reprezentujecie. Następnie stwórzcie plakat informacyjny, który pozwoli obywatelkom i obywatelom na zapoznanie się z postulatami Waszej partii. Zadbajcie o to, by plakat był przejrzysty i czytelny oraz by wynikały z niego wszystkie najważniejsze informacje.

OPIS PARTII

Reprezentujecie partię prawicową. Wśród najważniejszych dla Was wartości są tradycja i bezpieczeństwo. Wyborcami Waszej partii są przede wszystkim osoby w wieku 40-70 lat, mieszkające w mniejszych miejscowościach i wsiach. Uważacie, że głównym zadaniem państwa jest wspieranie osób, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Waszym zdaniem państwo powinno stać na straży tradycyjnych wartości.

Pytania pomocnicze:

- o jakie zmiany w prawie będziecie starać się, jeśli Wasza partia wejdzie do Parlamentu?
- co jest dla was najważniejsze i w jaki sposób rozumiecie Wasze wartości?
- co chcecie obiecać swoim wyborczynom i wyborcom?

Partia C

Polecenie:

Jesteście założycielami / założycielkami nowej partii politycznej. Waszym pierwszym zadaniem jest stworzenie programu partii, jeśli wystarczy wam czasu możecie również wymyślić jej nazwę i logo. Przeczytajcie opis światopoglądu, jaki reprezentujecie. Następnie stwórzcie plakat informacyjny, który pozwoli obywatelkom i obywatelom na zapoznanie się z postulatami Waszej partii. Zadbajcie o to, by plakat był przejrzysty i czytelny oraz by wynikały z niego wszystkie najważniejsze informacje

OPIS PARTII

Jesteście partią skrajnie prawicową. Wśród najważniejszych dla Was wartości są wolność ekonomiczna oraz siła militarna państwa. Wyborcami Waszej partii są przede wszystkim młodzi mężczyźni. Uważacie, że głównym zadaniem państwa jest ułatwianie pracy polskim przedsiębiorcom oraz uniezależnienie się od innych państw i budowanie silnej pozycji na arenie międzynarodowej. Waszym zdaniem, państwo powinno dbać przede wszystkim o interesy swoich obywateli.

Pytania pomocnicze:

- o jakie zmiany w prawie będziecie starać się, jeśli Wasza partia wejdzie do Parlamentu?
- co jest dla was najważniejsze i w jaki sposób rozumiecie Wasze wartości?
- co chcecie obiecać swoim wyborczynom i wyborcom?

8< -----

Partia D

Polecenie:

Jesteście założycielami / założycielkami nowej partii politycznej. Waszym pierwszym zadaniem jest stworzenie programu partii, jeśli wystarczy wam czasu możecie również wymyślić jej nazwę i logo. Przeczytajcie opis światopoglądu, jaki reprezentujecie. Następnie stwórzcie plakat informacyjny, który pozwoli obywatelkom i obywatelom na zapoznanie się z postulatami Waszej partii. Zadbajcie o to, by plakat był przejrzysty i czytelny oraz by wynikały z niego wszystkie najważniejsze informacje

OPIS PARTII

Jesteście partią lewicową. Wśród najważniejszych dla Was wartości jest troska o grupy wykluczone oraz solidarność społeczna. Wyborcami waszej partii są przede wszystkim młode kobiety mieszkające w dużych i średnich miastach. Uważacie, że Państwo powinno dbać o prawa osób, które są z różnych powodów dyskryminowane i wykluczane. Waszym zdaniem należy nałożyć wyższe podatki na duże korporacje.

Pytania pomocnicze:

- o jakie zmiany w prawie będziecie starać się, jeśli Wasza partia wejdzie do Parlamentu?
- co jest dla was najważniejsze i w jaki sposób rozumiecie Wasze wartości?
- co chcecie obiecać swoim wyborczynom i wyborcom?